

กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน

ตั้งขึ้น

เพื่อคุ้มครองสำคัญ

และ

วิเคราะห์

คำพิพากษาศาลฎีกาสำคัญ

พร้อม

ตัวอย่าง

คำถามและแนวตอบข้อสอบข้อเขียน

สาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(ก)

สาส์นจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

กฎหมายทรัพย์สินเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรปริญญาตรีนิติศาสตร์ มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 ตั้งแต่มาตรา 137 ถึง 148 และบรรพ 4 ตั้งแต่มาตรา 1298 ถึงมาตรา 1434

คณาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ ได้ร่วมกันจัดทำหนังสือกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของเอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายทรัพย์สิน และเพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจกฎหมายทรัพย์สิน และสามารถทำข้อสอบชุดวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินได้ เนื้อหาประกอบด้วยตัวบทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คำพิพากษาฎีกา และตัวอย่างคำถามและแนวตอบเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สิน

สาขาวิชานิติศาสตร์ขอขอบคุณคณาจารย์ที่ร่วมกันจัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้น และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะมีส่วนช่วยในการเรียนการสอนและการสอบของนักศึกษาต่อไป

(รองศาสตราจารย์ลาวัลย์ หอนพรัตน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

(ค)

คำนำ

หนังสือกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินเล่มนี้ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อใช้ประกอบการศึกษาชุดวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ซึ่งประกอบไปด้วย
สาระสำคัญ 3 ส่วน คือ

1. คำบทยกกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน และเน้นมาตราสำคัญโดยใส่
เครื่องหมายดาวไว้ที่เลขมาตรา

* (หนึ่งดาว) หมายถึง มาตราสำคัญที่มักใช้ออกข้อสอบอัตนัย

** (สองดาว) หมายถึง มาตราสำคัญมากที่ใช้ออกข้อสอบ
อัตนัยอย่างสม่ำเสมอ

2. คำพิพากษาศาลฎีกาสำคัญ ซึ่งสถาบันต่าง ๆ มักใช้เป็นบรรทัดฐาน
ในการออกข้อสอบอัตนัย รวมทั้งวิเคราะห์คำพิพากษาดังกล่าวด้วย

3. ตัวอย่างคำถามและแนวตอบข้อสอบอัตนัย รวมทั้ง 38 ข้อ เพื่อ
เป็นการทดสอบความรู้และเป็นแนวทางในการตอบข้อสอบอัตนัย

คณาจารย์ผู้จัดทำประกอบด้วย รองศาสตราจารย์วิมาน กฤตพลวิมาน
จัดทำมาตรา 137 ถึงมาตรา 148 และมาตรา 1402 ถึงมาตรา 1434
รองศาสตราจารย์วรวิทย์ เทพทอง มาตรา 1298 ถึงมาตรา 1334 และ
รองศาสตราจารย์วิกรณ์ รักษ์ปวงชน มาตรา 1335 ถึงมาตรา 1401

หนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยได้รับการสนับสนุนเป็น
อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ลาวัลย์ หอนพรัตน์ ประธานกรรมการประจำ
สาขาวิชานิติศาสตร์ และรองศาสตราจารย์ศิริศักดิ์ สุขภมรินทร์ ผู้จัดการหนังสือ
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้ง คุณทิพรัตน์ วงษ์พรหม ที่ช่วย
ในการจัดพิมพ์และประสานงานทั่วไป

(รองศาสตราจารย์วิกรณ์ รักษ์ปวงชน)

บรรณาธิการ

(จ)

สารบัญ

	หน้า
สาส์นจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์	(ก)
คำนำ	(ค)
สารบัญ	(จ) - (ฉ)
กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน	1
บรรพ 1 ลักษณะ 3 ทรัพย์	1
มาตรา 137 ถึง มาตรา 148	1-30
บรรพ 4 ลักษณะ 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	31
มาตรา 1298 ถึง มาตรา 1307	31-86
ลักษณะ 2 กรรมสิทธิ์	87
มาตรา 1308 ถึง มาตรา 1366	87-230
ลักษณะ 3 ครอบครอง	231
มาตรา 1367 ถึง มาตรา 1386	231-285
ลักษณะ 4 ภาระจำยอม	286
มาตรา 1387 ถึง มาตรา 1401	286-317
ลักษณะ 5 อาศัย	318
มาตรา 1402 ถึง มาตรา 1409	318-329

(จ)

	หน้า
ลักษณะ 6 สิทธิเหนือพื้นดิน	330
มาตรา 1410 - 1416	330 - 340
ลักษณะ 7 สิทธิเก็บกิน	341
มาตรา 1417 ถึง มาตรา 1428	341 - 351
ลักษณะ 8 ภาระคิดพันในอสังหาริมทรัพย์	352
มาตรา 1429 ถึง มาตรา 1434	352 - 354
ตัวอย่างคำถามและแนวตอบข้อสอบอัตนัย	355